

Kongekrabbe og dens forvaltningsregime

Krabbekonferanse den 5.-6.januar
2011 i Trondheim

Kongekrabbe i torskegarn.

Kongekrabbens biologi

- Red king crab/Kamtsjatkakrabbe/
Kongekrabbe/*Paralithodes camtschaticus*.
- Kjønsmoden ved 6-7 år, ca. 2,5kg.
- Gyter 200-500.000 egg
- Larvene lever planktonisk og bunnslår seg etter 2 mnd. på grunnområder.
- 2. leveår begynner småkrabben å samle seg i flokker og krabber dypere til 20-50 meter, og etter hvert dypere.
- Gytemoden krabbe kryper ned på dypere vann i eggakanten eller i dyphull på fjordene etter gyting på sommeren, og vender tilbake til grunnområdene igjen på vinteren/våren.

Kongekrabbe til fremmet hav

- Første forsøk på flytting fra øst til vest i 1930-tallet misslyktes.
- Nytt forsøk på 1960-tallet ble "vellykket".
- Senere flyttinger på slutten av 1970-tallet.

Kongekrabben til norske farvann. (1)

- Første registrerte fangst av kongekrabbe i norsk havområde i 1977 på sørsiden av Varangerfjorden, ca. 150km fra utsettelsesstedet på Kolakysten.
- Under vårfisket etter torsk i 1992 ble man for første gang plaget med kongekrabbe (småkrabbe) i garnene på feltene i Varangerfjorden.

Kongekrabben til norske farvann. (2)

- Krabben har hele tiden vandret vestover langs kysten, og dukket opp som en betydelig plage for line- og garnfiskerne på Tanafjorden først på 2000-tallet. Langs kysten mellom Varangerfjorden og Tanafjorden hadde imidlertid ikke krabben foreløpig utgjort noe problem i fisket med line og garn.

Kongekrabben til norske farvann. (3)

- I årene som fulgte ble betydelige mengder kongekrabbe registrert, først på Laksefjorden, så på Porsangerfjorden og etter hvert frem til høsten 2010 på fjordene utenfor Sørøya.

Forskning på kongekrabben. (1)

- Forskning på kongekrabben i norske farvann ble igangsatt da kongekrabben viste seg å utgjøre et problem fiskeriaktiviteten med bunngarn. Forskningsavtale med Sovjetunionen gjennom de norsk/russiske fiskeriforhandlingene i 1992.
- Forskningsfangst med et par fartøy fra Bugøynes på en svært begrenset forskningskvote fra 1994.
- Påfølgende år ble flere fartøy engasjert i forskningsfiske, og det ble etablert betydelig større forskningskvote.

Forskning på kongekrabben. (2)

- Frem til godt ut på 2000-tallet var forskningen innrettet mot utbredelse og bestandsstørrelse.
- Det skulle vise seg at fiskernes observasjonen stadig lå i forkant av forskningen, men det var lenge vanskelig å vinne gehør for fiskernes påstander.

Forskning på kongekrabben. (3)

- Forskernes antagelser om hvor langs vest og sør kongekrabben kunne vandre langs Norskekysten var først begrenset til Nordkyn, men ble gradvis utvidet etter at det lenge ble uttrykt skepsis til fiskernes påstander om betydelig større utbredelse.
- Når fiskerne meldte om store plager med kongekrabbe som spiste agn og fisk av line på Tanafjorden, ble dette avvist som overdrivelser da det ikke kunne være mer en enkeltindivider på Tanafjorden.

Forskning på kongekrabben. (4)

- Også forskernes bestandsanslag har konsekvent ligget langt under det nivå fiskerne observerer.

Dagens forskerestimerte totalbestand av kongekrabbe med skallengde større enn 70mm i kvoteregulert område (5 mill.) er betydelig lavere enn hva fiskerne observerer.

Forskning på kongekrabben.

(5)

- Forskning på kongekrabbens kosthold; om den kan være en trussel mot bunnlagte egg av lodde, rognkjeks, steinbit o.a., ble først startet på slutten av forrige desenium.

Først i 2008 ble forskning startet på kongekrabbens eventuelle påvirkning av økosystemet i dens utbredelsesområde.

Foreløpige konklusjoner tilsier betydelig negativ påvirkning, og innleder en ny type rådgivning overfor fiskerimyndighetene.

Forskning på kongekrabben. (6)

- At forskerne i tillegg til sitt biologiske/økologiske arbeid med kongekrabben også har engasjert seg sterkt i regulerings- og deltagelsespolitikken har skapt sterk irritasjon blant fiskerne.

Forvaltningen av kongekrabben i våre havområder.

(1)

- Forvaltningen ble de første 12 årene (1992-2004) basert på den norsk/russisk "Gråsoneavtalenavtale" fra 1978, der partene forpliktet seg til felles forvaltning av kongekrabben basert på oppbygging av en bærekraftig bestand.

Forvaltningen av kongekrabben i våre havområder. (2)

- De første 2 årene ble ikke i det hele tatt fisket på kongekrabben i norske sone. Fra 1994 til 2002 ble det drevet fiske på en begrenset men økende forskningskvote, med økende antall fartøy. Av deltagende antall fartøy var de fleste fra områder der man var plaget av kongekrabben i andre fiskeri, mens noen fartøy fra områder vest for utbredelsesområdet ble tatt ut for prøvefiske vest for utbredelsesområdet. Også disse fartøy ble tildelt en forskningskvote som ga grunnlag for fiske på Varangerfjorden, og etter vert på Tanafjorden.

Forvaltningen av kongekrabben i våre havområder.

(3)

- Fra 2002/2003 ble Norge/Russland enig om å starte ordinært kvoteregulert fiske i begge lands soner. Kvotene var basert på 20% beskatningsgrad av bestanden av hannkrabbe over 132mm skjoldlengde (Norge valgte 137mm).

Forvaltningen av kongekrabben i våre havområder.

(4)

- Bestandsberegningene ble selvfølgelig utført av russiske forskere i russisk sone og norske i norsk sone. Forskjellen mellom bestandene i russisk og norsk sone ble større og større og i 2005 ble russisk kvote satt til 3 mill. individ hankrabbe.

Norge konstaterte nå at Russland hadde fraveket forvaltningsavtalen og fastsatt Norsk kvote til 300.000 hankrabber. Fra og med 2006 har Norge og Russland forvaltet kongekrabben unilatiralt i sine soner.

Forvaltningen av kongekrabben i våre havområder.

(4)

- I 2004 åpnet Norge for desimeringsfiske med utkastforbud vest for 26-graden.

Fiskeflåtens deltagelse i fisket etter kongekrabbe (1)

- Regelverket for deltagelsen i- og reguleringen av fisket etter kongekrabbe bærer preg av betydelig interessemot-setning mellom de som er inne i fisket og de som står utenfor, mellom de som er hjemmehørende i krabbens utbredelsesområde og de utenfor, mellom Fiskarlaget og Sametinget, og mellom fiskeindustrien basert på det kvoteregulerte fisket og fiskeindustrien basert på desimeringsfisket.

Fiskeflåtens deltagelse i fisket etter kongekrabbe (2)

- Ved oppstart av ordinært kvoteregulert fiske i 2002 hadde man fått på plass et regelverk for deltagelse som tok utgangspunkt i at deltagelse i fisket skulle være en kompensasjon for påført plage med kongekrabben i fisket etter andre arter. (Fiske etter- og leveranse av torsk fanget med garn i krabbens utbredelsesområde (minimum 5 tonn i gruppe 1 og 2,5 tonn i gruppe 2)).

Fiskeflåtens deltagelse i fisket etter kongekrabbe (3)

- Det ble satt en øvre fartøygrense på 15meter. Etter ett par år ble denne grensen høynet til 21meter. Etter hvert fikk Fiskarlaget aksept for at også lineflåten var negativt berørt av kongekrabben, og fangst med line tatt inn i kriteriene for deltagelse.

Etter ytterligere en tid ble garnfiske etter rognkjeks tatt inn i deltagelseskriteriene.

Fiskeflåtens deltagelse i fisket etter kongekrabbe (4)

- Etter hvert som utbredelsesområdet ble utvidet vestover kan flere fartøy med.
- Også en del fartøy fra sørligere deler av kysten, som normalt ikke fisket med garn i Finnmark fant det mulig å ta en tur med garn til "krabbeland" for å fiske kvalifiseringskvantumet på 5 tonn torsk.

Forvaltning, regulering og deltagelse etter St.meld.nr.40(2006-2007) (1)

- Ny fiskeriminister med store ambisjoner om en ny fiskeripolitikk fikk sin store mulighet etter å ha innsett at ideene om både regionale kvoter og eget hav for finnmarksflåten ikke var gjennomførbare. Selv om St.melding. var rotet, full av selvmotsigelser, og la an til å endre grunnleggende fundament i fiskeripolitikken ble den vedtatt av Stortinget med få mindretalls-merknader. Ingen ønsket å ta strid om kongekrabbe-politikken som stort sett ble betraktet som en internt sak for Finnmark og Sametinget. Alle fiskeriministre, fra ulike parti, har benyttet kongekrabbeforvaltningen som et område der Sametinget kan få ha stor innflytelse. Vi har sett noe tilsvarende når det gjelder forvaltningen av sjølaksefisket.

Forvaltning, regulering og deltagelse etter

St.meld.nr.40(2006-2007) (2)

- Fra og med 2008 ble forvaltningen fortsatt basert på bærekraftig forvaltning av kongekrabben øst for 26-graden og desimeringsfiske vest for 26-graden. Kvoteregulert fiske øst for 26-graden fikk en nordlig grense grovt sett langs 12 n.m. av grunnlinjen. Utenfor denne desimeringsfiske. Indre del av Porsangerfjorden ble også etablert som desimeringsområde. For å beskytte tilgangen av kongekrabbe til etablerte krabbemottak langs kysten av Østfinnmark, ble det forbud mot ombordproduksjon; men med dispensasjonsadgang.

Forvaltning, regulering og deltagelse etter St.meld.nr.40(2006-2007) (3)

- Gamle prinsipp for deltagelsesregulering ble fjernet.

Fartøy med deltagelsesadgang foregående år fikk fortsett. Det ble åpnet for fri deltagelse for fartøy under 11 meter hjemmehørende i Øst-Finnmark. Det måtte dispenseres fra gjeldende lovverk for å kunne diskriminere etter bostedsadresse ved tildeling av deltagelsesadgang.

Forvaltning, regulering og deltagelse etter

St.meld.nr.40(2006-2007) (4)

- Etableringen av fri adgang for fartøy under 11 meter hjemmehørende i Øst-Finnmark er i tråd med forslag fra Sametinget.

Tiltaket er en vesentlig stimulans til anskaffelse av fartøy under 11 meter i Øst-Finnmark, og bryter med en ulike offentlige tiltak i hele etterkrigsperioden for å stimulere til en robust helårsflåte i den nordlige landsdel, og da spesielt i Finnmark.

Forvaltning, regulering og deltagelse etter

St.meld.nr.40(2006-2007) (4)

- Den nordlige grensen mellom kvoteregulert område øst for 26-graden og desimeringsområdet utenfor 12 n.m. Av grunnlinjen viste seg å friste til en del uregelmessigheter ved "desimeringsfiske" i kvoteregulert område. Overvåkingen ble innskjerpet i 2009, og i 2010 ble den nordlige skillegrensen flyttet ut til 30 n.m. av grunnlinjen.

Forvaltning, regulering og deltagelse etter

St.meld.nr.40(2006-2007) (5)

- Ved de ulike grenseendringene somt reduksjon av fangstkvoten i kvoteregulert område har man begrenset desimeringsfisket betydelig, og tatt initiativ til vesentlig oppbygging av bestanden i kvoteregulert område.
- Foreliggende forslag fra Fiskeridirektoratet om en viss kvoteøkning er et lite steg i riktig retning.

Forvaltning, regulering og deltagelse etter

St.meld.nr.40(2006-2007) (6)

- Det er et klart behov for en ny gjennom-gang av forvaltningspolitikken for kongekrabben i norsk sone.
- Kongekrabben må forvaltes enhetlig i norsk sone.
- En betydelig hardere beskatning må til inntil vi eventuelt kan være trygg på av kongekrabben ikke har uakseptabel negativ innvirkning på økosystemet langs kysten.

Forvaltning, regulering og deltagelse etter St.meld.nr.40(2006-2007) (6)

- **Bare naturen kan hindre spredning av kongekrabben !!!!!**
- **Det lar seg ikke gjøre å utrydde kongekrabben!!!!**